

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 53/23

Luksemburgā, 2023. gada 29. martā

Vispārējās tiesas spriedums lietā T-142/21 | *Wizz Air Hungary/Komisija (Blue Air; COVID-19 un glābšanas atbalsts)*

Pilnībā noraidīta prasība par Komisijas lēmumu, ar ko apstiprināts Rumānijas atbalsts aviosabiedrībai *Blue Air* Covid-19 pandēmijas kontekstā

2020. gada 18. augustā Rumānija Eiropas Komisijai paziņoja atbalsta pasākumu par labu aviosabiedrībai *Blue Air Aviation S.A.* (turpmāk tekstā – “*Blue Air*”), kas izpaužas kā valsts garantēts aizdevums 62 130 000 EUR apmērā, pieskaitot subsidētos procentus.

Paziņotais pasākums ietvēra divus atšķirīgus atbalstus, kuriem ir divi atšķirīgi juridiskie pamati un no kuriem katrs sedz noteiktu atbalsta summu. Pirmais atbalsts ietvēra 28 290 000 EUR aizdevumu, lai kompensētu *Blue Air* tiešo kaitējumu, kas radies, atceļot vai pārplānojot tās lidojumus pēc ceļošanas ierobežojumu ieviešanas saistībā ar Covid-19 pandēmiju laikposmā no 2020. gada 16. marta līdz 30. jūnijam (turpmāk “kompensēšanas pasākums”). Otrais atbalsts attiecās uz 33 840 000 EUR aizdevumu, lai daļēji segtu *Blue Air* steidzamās likviditātes vajadzības, kas radušās pēc pandēmijas konstatēto darbības zaudējumu dēļ (turpmāk tekstā – “glābšanas atbalsts”).

Neuzsākdama LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru, Komisija ar 2020. gada 20. augusta lēmumu ¹ konstatēja, ka paziņotais pasākums ir valsts atbalsts, kura abas daļas ir saderīgas ar iekšējo tirgu. Komisija kompensācijas pasākumu atzina par saderīgu ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktam ². Savukārt glābšanas atbalsts tika atzīts par saderīgu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam ³, skatot to kopsakarā ar Pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (turpmāk tekstā – “pamatnostādnes”) ⁴.

Aviosabiedrība *Wizz Air Hungary Zrt.* cēla prasību par šī lēmuma atcelšanu, kuru Vispārējās tiesas desmitā palāta paplašinātā sastāvā noraida. Savā spriedumā Vispārējā tiesa apstiprina Komisijas vērtējumu par paziņotā pasākuma saderību ar iekšējo tirgu.

Vispārējās tiesas vērtējums

Pirmkārt, Vispārējā tiesa noraida pamatu par LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta kļūdainu piemērošanu. Prasītāja šai ziņā pārmeta Komisijai citastarp to, ka tā ir pieļāvusi kļūdas, novērtējot *Blue Air* Covid-19 dēļ ieviesto

¹ Komisijas Lēmums C(2020) 5830 final (2020. gada 20. augusts) par valsts atbalstu SA.57026 (2020/N) – Rumānija – Covid-19: atbalsts *Blue Air*.

² Saskaņā ar šo tiesību normu ar iekšējo tirgu ir saderīgs atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi.

³ Saskaņā ar šo tiesību normu atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kuri ir pretrunā kopīgām interesēm, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

⁴ Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV 2014, C 249, 1. lpp.).

ceļošanas ierobežojumu rezultātā radušos kaitējumu.

Par šo aspektu Vispārējā tiesa atgādina, ka saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu kompensēt var vienīgi ekonomisku kaitējumu, ko radījušas dabas katastrofas vai citi ārkārtēji notikumi. No tā izriet, ka LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunkts neattiecas uz atbalstu, kas var būt lielāks nekā tā saņēmējiem radušies zaudējumi. Turklāt Vispārējā tiesa arī atgādina, ka kaitējuma rašanās faktam, kā tas definēts apstrīdētajā lēmumā, ir jābūt tā kaitējuma galvenajam iemeslam, kuru paredzēts novērst ar atbalstu, un tam ir jābūt tiešam šī kaitējuma cēlonim.

Lai kompensācijas pasākumu varētu atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Komisijai ar īpašu rūpību būtu jāpievēršas jautājumam, vai Covid-19 kontekstā ieviestie ceļošanas ierobežojumi patiešām bija kaitējuma, ko paredzēts kompensēt ar šo pasākumu, cēlonis, jeb – tieši pretēji – daļa šī kaitējuma ir jau iepriekš pastāvējušās *Blue Air* grūtības.

Ņemot vērā šos precizējumus, Vispārējā tiesa it īpaši noraida prasītājas argumentu, ka, neizslēdzot *Blue Air* zaudējumus, kas bija radušies iepriekš pastāvējušo grūtību dēļ, Komisija ir pārāk augstu novērtējusi Covid-19 pandēmijas dēļ ciesto kaitējumu. Šai ziņā Vispārējā tiesa precizē, ka Komisija *Blue Air* patieso finanšu situāciju ir salīdzinājusi ar hipotētisku scenāriju, kurā šādu ceļošanas ierobežojumu nebija, balstīdamās uz 2020. gada budžetā paredzētajiem ieņēmumiem un izmaksām laikposmam no 2020. gada 16. marta līdz 30. jūnijam. Šajā hipotētiskajā scenārijā Komisija bija ņēmusi vērā *Blue Air* grūtības pirms Covid-19 pandēmijas. Tā kā šīs grūtības bija atspoguļotas arī *Blue Air* darbības rezultātos un līdz ar to ietvertas arī abos Komisijas salīdzinātajos scenārijos, Vispārējā tiesa secina, ka to ietekme ir tikusi neitralizēta ar to kaitējumu aprēķinu, ko *Blue Air* radīja ceļošanas ierobežojumi Covid-19 pandēmijas dēļ.

Otrkārt, Vispārējā tiesa noraida atcelšanas pamatu, kas saistīts ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta, skatot to kopā ar pamatnostādņēm, kļūdainu piemērošanu. Šai ziņā prasītāja it īpaši norādīja – apstiprinot, ka atbalstam bija vispārējo interešu mērķis pamatnostādņu 43. punkta izpratnē, Komisija esot pieļāvusi kļūdu.

Šai kontekstā Vispārējā tiesa norāda – no pamatnostādņu 43. punkta izriet, ka, lai paziņoto atbalstu atzītu par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz pamatnostādņēm, tam ir jābūt kopīgo interešu mērķim, jo tā mērķis ir novērst sociālās grūtības vai tirgus nepilnības. To apstiprina šo pamatnostādņu 44. punkta b) apakšpunkts, atbilstoši kuram dalībvalstīm ir jāpierāda, ka saņēmēja iziešana no tirgus, visticamāk, radītu būtiskas sociālās grūtības vai nopietnu tirgus nepilnību, un konkrēti jāpierāda, ka pastāv risks pārtraukt tāda būtiska pakalpojuma sniegšanu, kuru ir grūti dublēt un kura sniegšanu konkurentam būtu grūti pārņemt.

Attiecībā uz *Blue Air* sniegtā pakalpojuma svarīgumu no Komisijas lēmuma izriet, ka šī aviokompānija nodrošināja Rumānijas savienojamību, apkalpojot iekšējos un starptautiskos maršrutus, un tai bija divas īpašas pasažieru mērķkategorijas, kuru pārvietošanās lielā mērā bija atkarīga no zemo cenu maršrutiem, proti, vietējie mazie uzņēmēji un ārpus valsts dzīvojošā rumāņu kopiena. Komisija uzskata, ka *Blue Air* gaisa pārvadājumu pakalpojumus turklāt bija sarežģīti dublēt, jo *Blue Air* apkalpotajos maršrutos citas zemo cenu aviosabiedrības darbojās ļoti maz vai to tur nebija vispār, un ka tā tādējādi aizņēma nišu, kuru citas zemo cenu aviosabiedrības Rumānijas tirgū neizmantoja.

Tā kā neviens no prasītājas izvirzītajiem argumentiem šos konstatējumus nevar atspēkot, Vispārējā tiesa secina, ka Komisija ir pamatoti konstatējusi, ka *Blue Air* aiziešanas gadījumā no tirgus pastāvēja konkrēts noteiktu pasažieru aviopārvadājumu pakalpojumu – kas konkrētajos apstākļos uzskatāmi par būtiskiem un sarežģīti dublējamiem – pārtraukšanas risks, tādēļ paziņotajam atbalstam bija vispārējo interešu mērķis.

Tā kā pārējie prasītājas izvirzītie pamati arī ir izrādījušies nepamatoti, Vispārējā tiesa noraida prasību kopumā.

PIEZĪME. Atcelšanas prasībā tiek lūgts atcelt Savienības tiesībām pretrunā esošus Savienības iestāžu aktus. Ievērojot konkrētus nosacījumus, dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var vērsties Tiesā vai Vispārējā tiesā ar

atcelšanas prasību. Ja prasība ir pamatota, tiesību aktu atceļ. Attiecīgajai iestādei ir jāaizpilda juridiskais vakuums, kas varētu rasties šā akta atcelšanas dēļ.

PIEZĪME. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Palieciet ar mums!

